

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajskiego 5
Telefon Redakcji 802
Telefon Administracji 810
Adres de telegramów:
APRZOD KRAKÓW

APRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodnik w Krakowie 1 zioty

Zapewnia 8 złotych

Wybodzi oddzielnie rano z wyjątkiem poniedziałków 1 dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

P. Jozua Smith w Polsce

Około sprawy pożyczki zagranicznej dla Polski zjawiają twórczy się formalne legendy. Od kilku tygodni, odkąd w składzie rządu pp. Krzyżanowski i Młynarski wrócili z Ameryki, sprawa ta nie schodzi ze szpań dzienników, a codziennie wygląda inaczej: raz lepiej, raz gorzej, raz jako pożyczka amerykańska drugi raz jako angielska, raz z kontrolą drugi raz bez niej. Rząd, uważając, że społeczeństwo ma prawo do żądania autentycznych informacji w tej wszystkiej sferze obchodzącej sprawę, z początku ogłasza komunikaty, jak zwykle — ogólniki, nie wchodzące w istotę rzeczy. Wskoczą zaniechał i tego, ogłaszając ostatnio, że wobec sprzeczných głosów prasy nie już nie może, a nie będzie mógł wystąpić z konkretnymi danymi.

Ta wstrzęsliwość rządu, składaną zupełnie zrozumiała, dała powód do tworzenia się nowych legend. Jest bowiem faktem, że sprawa pożyczki wbrew temu, co u nas z reguły się obserwuje. Interesuje wszystkich, że stała się wprost psychologiczną koniecznością, nad którą nawet najbardziej od opinii niezależny rząd nie może przejechać do porządku dziennego. Tyle bowiem nadziei przywiązuje się — słuszenie czy niesłuszenie — do tej sprawy, że opinia — powtarzamy: wbrew zwykłej u nas obyczajności — sprawy publiczne chętnie śledzi wszystkie jej przebiegi, ciesząc się lub smucąc, stosownie do informacji, które z różnych stron, w różnych dawkach, na różne zabarwienia otrzymuje.

Ostatnie tego rodzaju informacje, otrzymane we środę wieczorem z Warszawy, biorą rekord pod względem niejasności. Nie chcemy osądzać, czy jest to rozmyślnie robione dla przyniesienia niespodzianki na wyładek, gdy afera dobrze się skończy, czy jest to będąca u nas regułą niezgrabność w podawaniu przez urzędy biura informacyjne wiadomości — tak czy owak, sprawa doznała nowego zaćmienia, a kto z tych pomoków spróbuje wydobyc prawdę, może akurat trafić w coś przeciwnego.

A więc przedewszystkiem wiadomość, że prezydent Rzeczypospolitej uznał, że pożyczka jest nam obecnie ogólnie niepotrzebna. Druga wiadomość, że jako konkurencje dla konsorcjum amerykańskiego mamy do wyboru konsorcjum angielskie, które oferuje lepsze warunki. Trzecia wiadomość, że szef rządu nie oświadczył się ani w tym ani w innym kierunku — dość chyba wiadomości, które prostolinijnie człowieka musi nasunąć wrażenie, że w sprawie mierzącej się z dyktandem, czyli nie mają jasnej i jednolitej linii postępowania w tej sprawie i od dziś aktualnej sprawie. Po tych wszystkich pesymistycznych wiadomościach, oczekujących wiadomością, że jeżeli nie Amerykanie, to Anglicy dadzą pożyczkę, przychodzi ostatnia, która przekreśla wszystkie poprzednie, stawiając rzecz zupełnie jasno.

Ostatnia ta wiadomość podaje, że w lenie rządu przyszło do zgody w tym kierunku, że podtrzymuje się opinie udzieloną przez naszych wysłanników konsorcjum amerykańskiemu, a więc że przyjmuje się wszystkie jego warunki, wśród których najistotniejszym jest przyznanie Amerykanom czterech miejsc w zarządzie Banku polskiego. Wiadomość ta jest nawet tak dalece sprzecznowa, że wyrażenia się p. Smitha jako kierownika tej delegacji amerykańskiej, a więc jako formalnego kontrolera konsorcjum w Banku polskim.

P. Jozua Smith, jak już rzekaliśmy, był z ramienia Ligi narodów kontrolerem finansowym na Węgrzech. Zadaniem jego było pilnowanie, aby udzielona Węgrom pod gwarancję Ligi pożyczka, była na właściwe cele użyta. Jak się p. Smith wywiązał ze swego zadania,

to jest rzeczą jego mocodawców, którzy widocznie byli z niego zadowoleni, gdyż ostatecznie kontrola nad Węgrami została zniesiona. Na zwanym p. Smith wystąpił tylko raz i to z wspaniałym głosem, mianowicie nie przyjął należnego mu honorarium kilkunastu tysięcy dolarów, lecz przekazał je na jakiś cel publiczny.

Tenże p. Smith ma zostać kontrolerem w Polsce. Przyjmujemy, że jest wielką różnicą między kontrolą nad finansową gospodarką państwa a kontrolą względnie wglądem w gospodarkę Banku polskiego — to są dwie różne, podstawowo różne rzeczy. O ile o pierwszego rodzaju kontroli żaden z miarodajnych w nas czynników nie chciał słyszeć, o tyle na drugą — jak się zdaje — zgadzają się, widocznie po przełamaniu oporu prezesa Banku polskiego p. Karpisiewicza.

Kontrola p. Smitha na polegać na czuwaniu nad tem, aby pożyczka została użyta wedle swego przeznaczenia i, wyłącznie dla celów inwestycyjnych. Byłoby bardzo smutnym objawem, gdyby rząd nasz dopiero na skutek obcego bota odbył z pożyczką to, do czego jedynie

i wyłącznie powinna być użyta. Przecież od roku najmniej, odkąd możliwość otrzymania pożyczki zaczęła przybierać realne kształty, mówiono i zapewniano, że jest wykluczone, aby pożyczka była użyta na cele konsumpcyjne, na zalananie deficytu budżetowego. To stało się nawet bezprzemysłowem wobec tego, że budżet zamyka się równowaga i sa — jak minister skarbu zapewnia — widoki, że równowaga zostanie własnymi środkami t.j. normalnymi dochodami utrzymana.

Jeżeli mimo to rząd — jak ostatnie wiadomości podają — zgadza się na p. Smitha czy innego kontrolora nad manipulacją z pożyczką, uważamy to za identyczne z tem, co prezydent Rzeczypospolitej podał, jako jeden z powodów swej objełki: poniżenie prestiżu Polski. Co innego Wiedeń, Budapeszt, a co innego Warszawa! Jeszcze dotychczas wypielniał sumienie swą! Jeszcze dotychczas zaciągnęte wobec zagranicy, a zresztą nie dostaje przecież pożyczki międzynarodowej, a tylko amerykańską — a więc oddaje się pod kontrolę jednego wierzyciela z oczywistą krzywdą dla innych swych wierzycieli. P. Jozua Smith jest niewątpliwie pierwszym człowiekiem, ale jego obowiązkiem będzie czuwanie nad interesami Ameryki — czy to nie odbijają na naszych stosunkach z innymi państwami?

Bezprogramowość gospodarki Krakowa

Przemówienie tow. posła dr. E. Bobrowskiego w dyskusji budżetowej w krakowskiej Radzie miejskiej

Kraków, 7 kwietnia.

W dalszym ciągu dyskusji budżetowej na środowym posiedzeniu w radzie miejskiej zabrał głos tow. poseł Bobrowski. Przemówienie tow. Bobrowskiego, znakomite pod względem formy, a głębokie w treści, zostało wysłuchane ze skupieniem przez całą radę. Pełna życia i temperamentu sylwetka tow. Bobrowskiego, przemawiającego ze swobodą i lekkością, oceniającą tylko nielicznych swych mówców, wreszcie jego nieparteiaryjne i rzeczowe, wywarły na słuchających głębokie wrażenie. Znakoimie to przemówienie da się streścić możliwie najwzięle w sposób następujący:

— Panowie przemówcy wyrazili zapytanie, że do rady gminnej nie należy wchodzić polityki. Nie mogę podzielić tego poglądu. Daże do zespolenia wysiłków w pracy dla miasta, ale w debacie budżetowej musi wystąpić moment polityczny. Szerzę problemów, które za chwilę omówię — czy to stosunek samorządu do państwa, czy sprawa ordynacji wyborczej do rad gminnych, czy sprawa organizacji magistratu, czy kwestja budowlano-mieszkalniowa, ha — nawet sprawa opieki społecznej, wszystko to są problemy polityczne.

Proszę państwa! Konstytucja nasza (art. 3 i 66) określa ustroj państwowości Polski na zasadzie szeregu samorządu terytorjalnego, przekazując w artykule 67 „prawo stanowienia o sprawach należących do zakresu działania gminy rad obieralnym”. Do państwa należy jedynie (artykuł 70) nadzór nad działalnością samorządu. Odtóż — proszę państw — mamy tutaj problem wybitnie polityczny. My, socjaliści, stoimy na stanowisku, że samorząd szeroko rozbudowany, posiadający pełną praw — gwarantowanych przez konstytucję powinien być podwalnią państwa. Jaka jest w tej sprawie opinia większości rady i zarządu miasta?

— Ale, proszę państw, chodzi tutaj nie tylko o sprawę ordynacji wyborczej do samorządów, ale także o to, jaka ma być organizacja magistratu? Także ta sprawa powinna być omówiona na radzie miejskiej.

— Pod naszym naporem uchwalicie panowie na w ordynację wyborczą, która od osmiu lat spoczywa w biurku ministerjalnem obecna chwila wy-

magła ponownej odpowiedzi. My, socjaliści, stoimy na stanowisku demokratycznej, plebicyzmalno-odrodniczej ordynacji wyborczej, odrzucają pluralność i czy to arytmetyczne, czy to geometryczne oszustwa wyborcze! Jaka jest w tej sprawie opinia większości rady i zarządu miasta? Macie tutaj panowie drugi pierwszorzędnej wagi problem polityczny.

SPRAWY GOSPODARCZE

Przechodząc do spraw gospodarczych wykrącał tow. Bobrowski na szereg pytań, które z wiąza się one bezpośrednio z polityką.

— Wzajemny podatek, które są źródłem dochodów miejskich. My, socjaliści, jesteśmy przeciwnikami podatków pośrednich, bo obciążają one najbiedsze warstwy ludności niezamożnej, jesteśmy natomiast za progresją podatków, reprezentacji interesów klas posiadających wyznająa wresz przeciwny program podatkowy. Czy wspaniała działalność budowlana gminy miasta Wiednia była możliwa bez odpowiedniego rozłożenia podatków lokalostkich, czy wspaniałe reformy opieki społecznej iśa Wiednia rozciąca nad całą swoją ludność, byłyby możliwe bez odpowiedniego rozbudowania systemu podatkowego? Znowu więc widzimy tutaj nie co innego, ale problem polityczny.

STANOWISKO PPS WOBEC GMINY MIASTA KRAKOWA

— Nasze stanowisko wobec miasta było zawsze wzorowe. Wobec upadku samorządu w najcięższym dniu gminy czerpie (1921—1923) wzięliśmy udział w przedsięwzięciu, które w jesieni 1926 r. było pod realizowaniem rady zrobiono nam oficjalnie propozycje wejścia do prezydium, nie odrzuciliśmy tej propozycji dla jakichś przedzeń osobistych czy niechęci do współpracy, ale wobec km figuracji starej rady i wobec siarych doświadczeń. Wobec prezydium miasta ustnowokowaliśmy się obiektywnie, prowadząc od dłuższego czasu wielką akcję w interesie pracowników miejskich. Żadnego „pakietu o niegrzeski” jak się wyraża „Głos Narodu” czy zawierał „s” nikim, mamy swobodę recz. Nie uwzględnienie naszych żądań w sprawie precenit-

ków gminnych skłoni nas do najostrożniejszej opozycji.

CHARAKTERYSTYKA CHADECY

— Proszę państwa! Tu uszczepiliśmy „Głosu Narodu” ma głębszy powód. Ot chadecy pragnęli brać udział w akcji w sprawie robotników miejskich. Początkowo doczepili się nawet do nas, ale rychło zdetalili się skompromitować. Stronielitwo to cechuje napaściwość osobistą. Jako przykład przypomnę zjadliwą i zatrważającą życie prywatne, kampanię prowadzoną swego czasu przez chadecję przeciwko prezydentowi Lewowi — obecnie kampania podobna prowadzona jest przeciw prezydentowi Röllnerowi — na szerszą skalę jako przykład opowiadam o naszym chadecy na Piłsudskiego. Tu jest proceza państwa, różnica między nami a chadecją. My możemy być w opozycji, możemy toczyć nawet najbardziej zdecydowaną walkę, szanując przeciwnika — chadecja tego nie potrafi.

DO CZEGO DĄŻYMY?

— Proszę państwa! Chadecja ogranicza się do napaści i zjadliwej krytyki, bo chadecja nie ma programu samorządowego. My taki program mamy. Dla nas, socjalistów, samorząd to prawdziwa pieczę nad miastem i to nietylko nad śródmieściem ale także nad zamieszkałymi przez proletariát dzielnicami, leżącymi na peryferiach. Samorząd — to opieka nad ludnością, to — walka z drożyzną, to — rozbudowa, to — wzorowanie planów dla pracodawców miejskich. Budowę przedłożył przez zarząd miasta nie zadawała nas, jako wyraz innej ujętego poglądu na zadania gminy. Jest on wyrazem jednolitości i niewiary we własne siły. Trzeciostawiamy też z całą stanowczością nas, socjalistów, program gospodarki miejskiej i programy, by corychceli zawiąły warunki, mogące spełniać jąż były samorząd krakowski pchnąć na nowe tory!

Przewodniczący tow. Bobrowskiego jak zaznaczyliśmy zostało wystuchane z sali i zamierzaliśmy przemówić przez całą radę, a przyjęte odskakiem przez radnych socjalistycznych i część dziedziczą mieszczańską.

Następnie zabrał głos r. m. dr. Kłimecki, przemawiając intencją zjednoczenia mieszczańskich w obronie gospodarki miejskiej. Z przemówienia tego wart jest zanotowania następujący charakterystyczny moment:

Dr. Kłimecki: Nie ma walki klas, Chrystus nie wyjdzie nigdy o walce.

Posel Hołkesa: Jakto? Kazał brać miecz — wypędził prokuratorów...

Tow. Bobrowski: Przekupion... przeciw Adelman jest ich przesłuch... (ogólna wesołość).

O godzinie 9:30 wieczorem wiceprezydent Otrowski odczytał posiedzenie do dnia następnego.

Z Mussolinji

FASZYSTOWSKI MONOPOL NA ORGANIZOWANIE MŁODZIEŻY — CO JUZYCIJ NAZWALI HEROIZMIZM RZYMU?

Mussolini postanowił był dla swego faszystu klasa młodzieży młodzieży; podzielił ją na dwie grupy — młodszą do lat 14 należącą do organizacji zwanej „Balilla” — starszą do lat 18 włączając do t. zw. „Awangardy”.

W Włoszech istniały dotąd między innymi waśro liczenie reprezentowane katolicyści związki harcerszy. Otóż te związki w myśl rozporządzenia dyktatora winny były w miejscowościach, liczących do 20.000 mieszkańców zwimnie — w większych miejscowościach organizacje sekcje do „Balilli”.

W związku „Przegląd Powszechny” pisze na ten temat i chce zamaskować klasę Rzymu, w sposób niezwykły użył wyrazu heroizmu. Oto co wedle niego było ten bohaterstwem:

„Nie chcąc jednak doprowadzić do żadnego zatargu i do rozwiązania org. harc. katal. obcą ręką, papier, choć z bólem serca, zdobywa się na coś beczelniejszego. Sam ogłasza za rozwiązanie wszystkie z tych sekcji harcersstwa, w liczbie przeszło 500, które musiałby ulec zagładzie w myśl ogłoszonych rządowych ustaw — tano sekcje, istniejące minowicie w miastach większych, upoważnia panieć do przyłączenia się do organizacji Balilla”.

Każdy kadyt, który, nie czekając aż go komiericznik wyekspluimie na bruk, wymówiony lokal sam opuści, mógłby się — wedle takiej kwalifikacji heroizmu — uważać za bohatera!

Proponuję faszyci gwałtowni swojemu ośmielnięć i rozbiłi kadytów — Wytkany wie, że się nie ma na kim oprzeć i kapituluje. To jest rzecz zrozumiała. Ale poco te frfzsy w prasie żuczelić! W jednym zeszycie nazywa się bohaterstwem

ZAWIADOMIENIE!
Znana Restauracja pod firmą A. SUSKI
w Krakowie przy pl. Dominikańskim L. 7
po gruntownym odnowieniu lokalu
z dniem 7 kwietnia b. r.

została otwarta!
Poleca się P. T. Publiczności
MICHAŁ SUDEK

zbrojny bum przeciwko państwu, wyzyskujący w dodatku moment walki dyplomacji, która z tem państwem prowadziła potężniejszy sąsied — mamy tu na myśli apoteozowany przez klerykałchów pant meksykański, w drugim — widzi się bohaterstwo w. unikaniu wszelkiego zatargu.

A równocześnie „Głos Narodu” stracony jest biuźnicarzem — jak le określa — brzmieniem nacjonalistycznego katechizmu, który się witałca w głowy chłopcom z „Balilli”.

„Wyznaniem wiary”, które im się poleca zawiera on, takie „dogmaty”, że oto Włochy faszystowskie wstąpiły na niebiosia i siedzą po prawicy matki wcielonej (dawnego) Rzymu, poczem chłopcom nie powtarzać (tam gdzie w palczurzy przypadku wierze w Ducha świętego):

„Wierzę w ducha Mussoliniego, w naszego ojca wziętego, i szczerze i obcowanie jego meczenników (3)”.

Niesmaczną trawestacją modłity w dodatku nadająca Mussolinim czy faszystom nazwę, która sobie pamięć wyłącznie przypisuje, też spotkała się wiożcznie z „harcoizmem” unikaniem zatargu ze strony Wytkami, gdyż „Głos Narodu” burząc się na biuźnicarstwo, nie podaje ani słówka o tem, aby wiośkie władze kościelne popęły je... A przeciw chodźliwoty to gorszenie maluczkich, o którym Chrystus mówił, że lepiej było, iżby gorszyćcieli uwiazono kamień miński u szyi i wrzucono go w głębokość morskie, czyżby użył taki czyn za najbarbarzyjsze potępienie? Niemniej, tam wciąż podnoszone są przez jego przedstawicieli nowe urośczenia lub lamenty, że katolicyzm jest upodłożony.

DWA GŁOSY
„Głos Narodu” kłamie!

„Głos Narodu”, zamieszczając mowę p. Hołksey w Radzie miejskiej, podaje, że socjaliści przy wyborach wszędzie ponoszą klęskę. Tak było — powiada między innymi p. Hołkesa a za nim powiada „Głos Narodu” — w Salsburgu, co jest kłamstwem, gdyż p. Hołkesa i „Głos Narodu” wiedza doskonale, że tam wybory w niedzielę do Sejmu i Rady miasta przyniosły socjalistom zwycięstwo, a faszystom chadekom klęskę. Przy wyborach do Sejmu socjaliści zdobyli przeszło 5.000 nowych głosów, a że stawali przed mandatami, to tylko dlatego, że liczba mandatów została zmniejszona. Zresztą chadecy także stracili jeden mandat, mimo że także mieli przyrost głosów. Co się tyczy wyborów do Rady miejskiej, trzeba zwrócić uwagę żeżanego czola, aby wynik ich przedstawiał jako „klęskę” socjalistów. Było akurat przeciwnie: socjaliści zdobyli ów jeden mandat, który straciłi ciadycy tak, że obecnie socjaliści są największą frakcją w Radzie miejskiej. Taki wynik w czarnym, nawiąskó klerykańskim kraku nazypa p. Hołkesa kleską!

P. Hołkesa, który swe wiadomości widocznie czerpie z „N. Fr. Presse”, obecnie solusznicki chadeków w Wiedniu, zapewne czytał tam (w numerze poniedziałkowym), że „wyborów w Salsburgu nie można w żadnym razie uważać za klęskę socjalistów” — tak pisał sprzymierzony z ks. Sępielm organ p. Hołkesa i „Głosowi Narodu” zdaje się, że u nas nikt nie czyta pism wiedeńskich i dlatego może bezwzględnie sobie fałszowanie prawdy. To jest im nie udu, a za każdą nową dróba dostana znowu po palcach.

Nietylko na temat wyborów salsburskich kłami „Głos Narodu”. W niedzielę odbywały się wybory do Rady miejskiej w Piasecznie. PPS zdobył 5 mandatów. Ale „Rzeczpospolita”, „Gazeta Poranna” i „Głos Narodu” wysyłały z palca wiadomość, że „właściwie” PPS nie uzyskała żadnego mandatu, a 5 mandatów otrzymała t. zw. lewnica PPS. Tymczasem w rzeczywistości w Piasecznie

nieto śladu lewicy PPS, ani też komunistów, a natomiast pięć mandatów z listy Nr. 2 zdobyła w walce wyborczej miejscowa organizacja Polskiej Partii Socjalistycznej, bliżej na led różnych warcholów, wyrzuconych z partji za nadżycie. Niedługo jednego kłasnwał Następnego dnia „Głos Narodu” przyznał owych 5 mandatów komunistom a PPS odważyłi znowu, że „przepadła zupełnie”. Nowowymiar radni z PPS wystąpił przeciw oszczercom na drogę sądowną.

Nowy wybrki księdza w Warszawie

Warszawski „Głos Prawdy” donosi, że ostatni numer redagowany przez ks. Marceliego Godlewskiego z parafii Wszystkich Świętych w Warszawie, „Wiadomości parafialnych” uległ konfiskacie, przyczem ks. Godlewski miał odwołanie, że wydrukował zdołał zaledwie 20 egzemplarzy. Tymczasem — jak ów dziennik dalej podaje — w kościele W.W. Wszystkich na ołtarzu św. Teresy „złożono 900 numerów i tu odbywał się proceder listuży skłoniłszyowego wydawnictwa”.

Jeżeli ten fakt jest rzeczywisty (pomijamy tu szczegóły, ich ilość numerów obliczona została co do jednego wernie) — pytamy, jak zareagują władze świeckie na taki rozrymnie prowokacyjny czyn tego księdza — sposób bowiem przezeń obrany do rozprzyszdż skłoniłszyowych — jak twierdzi „Głos Prawdy” — druków był formalnym wpisaniem przed „owczarnią”, że sobie nie robi z żądanych rygortów prawnych. Rozumie się, że gdyby w grę wchodził nie świątynia, lecz kościół, człowiekowi świeckiemu w świątelnym lokalu publicznym zastaby natychmiast doprowadzony na policję. A ksiądz Godlewski? — Owszem — też musiwa zatargi z władzami, ale... ten drugi ksiądz Godlewski z kręśw wschodnich, który się uznał za Białorusina i z Białorusia jest opozycjonista.

Czyżby ksiądz Polakowi jeżeli mu nie brak śmiałości wolno było w Polsce prawić, co mu ślina do ust niesie i czytać co mu się podobia i — jeszcze na zgromadzeniach klerykańskich pomstować, że katolicyzm polski jest w Polsce tak samo uciśniony jak był za caratuł Ładnieby wygiadł taki ks. Godlewski, gdyby za czasów jakiegoś Hurka udowodniono mu, że z kościoła swego uczynił był lokal zborny dla spisokowych, choćby tak niepoczytanych jak było PPP!

Nie żyjemy tu za wolnej Rzeczypospolitej kłasy, mogącej równoważić ów Sybir któryby był go ówczesna miłość i życie urodzenia bezkarności zemna, sadząc z ostatnich wiadomości, podawanych przez prasę warszawską, rozrachowałi pro musi coraz bardziej... Pozostają jeszcze przeleżeni kościelni. Czy arcybiskup Warszawy, kardynał Kakowski, uważa za dopuszczalną taką anarchię w obrębie swoje archidiecezji? Nie styalizmyli o żadnej kłase kościelnej, któryby spada była me tego księdza, gdy wykrzyło się iż budunek, poświęcony wyłaznieniu służbie Bogu, oddawał do dyspozycji jakimś spiskującym awanturnikom. A czy dziś arcybiskupowi Kakowskiemu mniej razi kłuczenie w kościele z ołtarza — drukami, niż społecznie użyteczna robota Ymki, który w dobie wojennej umiała być i po części samarytąnska? Fakt, że za ks. Godlewskim stają endecy i roja dewotek — czyżli ma mu i kościelna zapewnienie bezkarności? A może, jeżeli prawda jest, że ks. G. stawał w obronie potępioneli przez papieża Action française, obawia się władza kościelna wymagać od niego — dyscypliny.

Słowem, jeżeli ostatnie wersze prasowe o ks. Godlewskim są ściśle — nie można przowolli jednej sunanie kompromitował i władz świeckich i to tworzyłoby specjalną jeszcze zaprawę — władz kościelnych.

SŁADKI

NA KOLONJE TOW. PRZYJACIÓŁ ZŁOŻYŁ dysp. Kłemesiewicz 400 zł.

Okrażenie Jugosławii dokonane

We wtorek nastąpiło, jak donieśliśmy, podpisanie w Rzymie umowy arbitrażowej między Włochami a Węgrami. Zaraz następnego dnia rząd włoski zawiadomił o tym fakcie rząd jugosłowiański — poświęcając ten wskazując na to, że Włochy chcą się stawić, że Jugosławia będzie uważała te umowy za wrogi akt przeciwko sobie. Ten podstępnik, którego jednak nie złudzi, gdyż pozostaje faktem, że w myśl tej umowy Węgry stały się jednym z ogniw w łańcuchu, którym Mussolini otacza Jugosławie, jako jedyną konkurentkę w walce o uzyskanie hegemonii na Bałkanie.

Ten fakt znajduje potwierdzenie w słowach premiera węgierskiego hr. Bethlena, który oświadczył dziennikarzom włoskim: „Jest wiele kwestii dotyczących Europy środkowej i Bałkanu, co do których interes Węgier i Włoch są zgodne, a co do których interes Włoch jest większy aniżeli każdego innego państwa. Nowy układ polityczny między nami harmonijnie odnośnie do tych kwestii”. Jest to chyba dość jasne: Węgry mają interes w odebraniu Jugosławii Kroczi, Banatu itd., Włochy mają interes w niepodopuszczeniu Jugosławii do Adriatyku — jak łatwo dojść do harmonii przy tak wspólnych interesach.

Nabliższy obecnie Mussolinemu organ „Corriere della Sera” pisze też, że przyjaźń włosko-węgierska jest faktem, wyrosłym na de historycznym i realnym, a przyjaźń ta przy ewentualnych zawiąskaniach na Bałkanie złoży dowody swego wielkiego znaczenia. Z tem muszą się liczyć wszystkie narody i wszystkie rządy państw bałkańskich.

Jasno z tego wynika, że Mussolini w swej polityce okrażającej Jugosławie znalazł jeszcze jedną podporę. Po zawarciu umowy z Rumunią i po nawiązaniu kontaktu z Bułgarią Mussolini, wciągawszy do swej gry i Węgry, jest już bliższy swego celu. Ślad widzimy, że w zatarciu z Jugosławią o Albanie staje się coraz bardziej nieustępliwym. Bo z kimże dyktator włoski ma się liczyć? Na Lige naradom gwiździe, a siłę przeciw daleko słabszej Jugosławii ma dostarczać.

„Jest to gra dla pokoleń niebezpieczniejsza, aniżeli ta, w której nie chodzi już o samo przeciwstawienie między Włochami i Jugosławią, które zresztą samo przez się stanowi poważne niebezpieczeństwo dla pokoleń, ale chodzi o rzeczą daleko poważniejszą, o politykę włoską skierowaną przeciw Francji. Mimo zewnętrznych objawów poeznienia się stosunków między temi dwoma państwami stare przeciwstawienie nie straciło na swej sile: sprawa Tunisu i wogóle Afryki północnej pozostaje daleki kłopot niezdygoty. Obecnie Mussolini stopniowo odbiera Francji jej przyciągnięcie na wschodzie, co się już udaje z Rumunią. Tam gdzie mu się to nie udaje, osłabia opornego — jak postępuje wobec Jugosławii.

TRAKTAT WŁOSKO - WĘGERSKI

Traktat włosko - węgierski wyraża na wstępie pragnienie obu narodów ustanowienia między sobą stosunków prawdziwie przyjacielskich i skierowanie ich do wspólnych wysiłków w celu utrzymania pokoju i porządku, mogącego dać obu narodom nową reinkarnację w przyszłości. Artykuł pierwszy zatytułowany głosi, iż między Włochami a Węgrami istnieć ma trwały pokój i wzajemna przyjaźń. Artykuł drugi zaznacza, iż obie strony zobowiązują się do poddawania procedurze pojednawczej a w razie nieosiągnięcia rezultatów w tej drodze procedurze rozjemczej wszelkich różnic, które nie mogły być załatwione w zwykłym czasie w drodze dyplomatycznej. Postanowienie to nie stosuje się do sporów, które powstały w okresie poprzedzającym zawarcie obecnego traktatu a należącym do przeszłości. Artykuł trzeci zaznacza, iż w razie nieosiągnięcia pojednawczego załatwienia sprawy, każda ze stron będzie mogła zgądać, aby snób był przekazany sądowi rozjemczemu, pod warunkiem, że przedmiotem sporu będzie sprawa o charakterze prawnym. Artykuł czwarty głosi, iż szereg innych czynności procedury pojednawczej i rozjemczej są przewidziane w specjalnym protokole dołączonym jako aneks do obecnego traktatu. Artykuł piąty zaznacza, że traktat ten nabiera ważności po ratyfikowaniu go przez obie kraje, a wymiana dokumentów ratyfikacyjnych ma nastąpić w Rzymie w czasie, kiedy to okaże się możliwe. Traktat ważny jest na 10 lat od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, w razie zaś gdyby w ciągu roku przed terminem jego wygaśnięcia nie został wypowiedziany, to on obowiązywać na dalszy okres 10-letni.

O POŚREDNICTWIE NIEMIEC W ZATARCU BALKANSKIM

Dzienniki berlińskie donoszą, że ambasadorowie angielski i francuski zwrócili się do niemieckiego ministra spraw zagranicznych z propozycją, aby Niemcy wzięły udział w projektowanej akcji pośredniczącej pomiędzy Włochami a Jugosławią i aby wydelegowały jednego ze swych urzędników dyplomatycznych do komisji, która w razie jakiegokolwiek zajścia na granicy albańskiej rozpatrzyłaby natychmiast stan rzeczy. Prasa stwierdza, że Niemcy oświadczyły zasadniczo gotowość wzięcia udziału w tej komisji pod dwoma warunkami: 1) aby oba zainteresowane mocarstwa na to się zgodziły, 2) aby funkcje projektowanej komisji były ściśle określone. „Berliner Tageblatt” domniemy, że niemieckie przedstawicielstwo niemieckiego w projektowanej komisji albańskiej wymieniłaby radca poselstwa niemieckiego w Biadogrodzie.

Skandal dra Ahrera

Dr. Jakob Ahrer, kandydat adwokata z Gracu, został w gabinecie ks. Seipla ministrem finansów Austrii. W tym charakterze Ahrer zawarł ze znanym bankierem Boslem umowę, która przyniosła Boslowi ogromny kredyt w poczwójnej kasie ośzczędności. Interes ten skończył się dla PKO stratą około 7 milionów dolarów. Gdy ta rzecz stała się publiczną, parlament austriacki na wniosek soc. dem. wybrał komisję śledczą, ale przed tą komisją Ahrer nie stanął, gdyż nagle „miał” wyjechać do Ameryki, rzekomo dla stworzenia sobie nowej egzystencji. W toku dochodzeń komisji jedno z pism wielko-niemieckich, a więc stronicznie będącego w sojuszu z chrześcijańsko-soc., ogłosiło, że Ahrer za umowę z Boslem otrzymał od niego łapówkę pół miliona dolarów.

Przed kilku dniami Ahrer nagle zjawił się w Wiedniu. Ogłosił było przekonanie, że przyszłoby w tym celu, aby podnieść do odpowiedzialności tych, którzy rozpucali wersję o jego przekupieniu. Tymczasem ku ogólnemu zdumieniu Ahrer — 24 godzinny pobyt w Wiedniu wyjechał — tym razem do Tryestu — nie wytoczywszy żadnej skrzyki sądowej. Na tę te drugiej ucieczki Ahrera krąży w Wiedniu pogłoski, że rząd ks. Seipła „wpychał” na Ahrera prawdopodobnie zapomoczą brzącających argumentów aby znaleźć z horzoni, gdyż obecnego jego moze zaszkodzić chadkiem w obecnej kampanii wyborczej.

HUMOR I SATYRA

SKANDAL DRA AHRERA

Z powodu skandalu chrześcijańsko-socjalnego ministra austriackiego dra Ahrera zamieścił jedno z wiedeńskich pism humorystycznych poróżnie dwa obrazy satyryczne z aluzją do zbliżających się wyborów w Austrii:

Górny obrazek: Gdy dr. Ahrer wrócił...
Ks. Seipel: Ach, nasz kochany przyjaciel, dr. Ahrer! Jaka miła niespodzianka! Tyłko trochę za wcześnie!

Dolny obrazek: Przy połączeniu...
Ks. Seipel: Wiesz, po wyborach możesz znowu zostać ministrem skarbu. Ale teraz ułotnij się co prędzej!

Pamiętajcie o święcie 1 Maja!

Z dnia

NIE MOŻEMY BYĆ OBOJETNI!

Byliśmy w niedziele ubiegłą na dorocznym zebraniu delegatów Spółdzielni „Proletariat” w której wzięli udział zaproszeni delegatami. Robotnicy, ubrani odświętnie, słuchali z natężeniem sprawozdań i referatów. O uszy uderzały cyfry, cyfry, cyfry — co chwila słychać skomplikowane wywody techniczne. Nie dzwonne, wszakże to duży przedsiębiorstwo gospodarcze. W ostatnim roku w samym Krakowie sprzedano towarów za 615.000 złotych. Spółdzielnia liczy 10.000 członków.

Kiedy rozpoczęła się dyskusja, usłyszeliśmy wiele narzekaj i skarg. Nie na kierowników spółdzielni, bynnajmniej! Na członków! Nie rozumieją, czemu jest spółdzielczość. Nie przychodzą na zebrania dzielnicowe. Nie kupują towarów w spółdzielni. Nie podwyższają udziałów do niezbędnej wysokości. Uważają najwidoczniej spółdzielnie za sklepik, który powinien dawać im towary taniej niż inne sklepy.

Ne, nie! Jesteście Spółdzielni nie jest zwykłym sklepikiem. Spółdzielnia, to wielka rzecz. To wysiłek, zmierzający do wyrwania handlu z rąk pośredników, podrażających towary i niejednokrotnie oszukujących spożywców. Spółdzielnia chce, by ten war dostawał się wprost z rąk producenta (wytwórcy) do rąk konsumenta (spożywców), bez owego łańcucha pośredników, z których każdy cenię towaru snubuje w górę. Wiecej jeszcze. Spółdzielnia jest przedsiębiorstwem handlowym, ale zyski nie idzie tu do kieszeni prywatnej, lecz na cele społeczne. Czyż nie jest to rzeczywiście? Spółdzielczość, to sprawiwiłość i usilenie wysiłku w rozdzielenie produkcji. Spółdzielczość, to społeczne zarządzanie wymiana dóbr!

Należymy do partii socjalistycznej, do związków zawodowych, do TURa. Rozumujemy i uznajemy ich potrzeby. Partia — to możemy proletariatu, a zararem jego zarada i jego szandar. Ona formuje nasze cele, ona daje nam świadomość wielkich przemian dziejących w których bierzemy udział i których współtwórcami jesteśmy. Ona walczy o wolność polityczną dla ludu pracy. Związki zawodowe walczą o wyższy poziom życia robotników, o lepszą płacę, o krótszy czas pracy, o ochronę pracy i ubezpieczenia społeczne. Związki zawodowe gotują się do kierowania całą produkcją. Nadaje czas, kiedy wżemza to zadanie na siebie. To wszystko wiemy.

A spółdzielnia? Spółdzielnia już teraz, już w obecnym ustroju, pozwala nam tworzyć komórki i zarodki socjalizmu. Na zebraniu „Proletariat” ustawiono pięknie próbki własnych wyrobów fabryki spółdzielczej: mydło, esencja ołowa, pastę do obuwia, cukierki. Tyłko tyłko! Tak, „tyłko” tyłko. Na początek. W Belgii spółdzielczość posiada wielkie kompleksy fabryk, wychowała nawet nowy typ wielkich „kapitałów przemysłowych”, którzy pracują nie na zysk własny i skłoniarzysząz się na zysk społeczny. To samo w Anglii i u nas tak może być. Kupujemy mydło spółdzielcze i spółdzielczą pastę do butów, a doczekamy się spółdzielczych fabryk sukna, maszyn rolniczych czy butów.

Wielka, wielka idea stoi przed robotnikami. Kobiety zwłaszcza powołane są do tego, by podjąć jej szandar. Trzeba, abyśmy wszyscy pod tym szandarem stanęli. Spółdzielczość robotnicza musi stać się potęgą, musi być silnym wrzazem naszej woli przetwarzania dzisiejszego krzywdzącego ustroju na ustrój lepszy, nowy, socjalny. Interesujemy się swą spółdzielnią, dajmy o jej sprawy, kupujemy tyłko w sklepach spółdzielczych. Tak być musi.

KONFERENCJA OŚWIATOWA odbędzie się w piątek 8 bm. o godz. 7 wieczorem w ałb przy ul. Dunajewskiego 111 o Tow. senator dr. Słowiński

Konkplski referować będzie na temat: „Szkoła jednolita. Szkoła a demokracja. Kieralizm w szkole”. Na konferencję zarząd TUR zaprasza usiłe wszystkich członków Rady robotniczej PPS, Rady zawodowej, zarządy wszystkich grup zawodowych, członków TUR i TPD. Stawicie się jak najliczniej! W chwili, w której waga się losy szkolnictwa polskiego, o Tow. senator dr. Słowiński! Konkplski referować będzie na temat: „Szkoła jednolita. Szkoła a demokracja. Kieralizm w szkole”. Na konferencję zarząd TUR zaprasza usiłe wszystkich członków Rady robotniczej PPS, Rady zawodowej, zarządy wszystkich grup zawodowych, członków TUR i TPD. Stawicie się jak najliczniej! W chwili, w której waga się losy szkolnictwa polskiego, o Tow. senator dr. Słowiński! Znamy swoje mocny i stanowczy głos! Znamy swoje szkoły jednolite! Znamy swój rozumowy szandar! Znamy swoje szkoły wolnej i wpływowo politycznych reakcji i klery!

NUMER ŚWIĄTECZNY

NAPRZOD

Z okazji Świąt Wielkonożnych wydajemy numer świąteczny w znacznym zwiększeniu objętości. Obok wielkiej i bogatej treści części redakcyjnej zamierza Administracja starannie wyposażyć

DZIAŁ OGŁOSZEŃ

TEGOZ NUMERU

Zlecenia prosimy nadsyłać najpóźniej do 13 kwietnia.

Wszyscy zainteresowani, ocenając korzyści zebranej z „NAPRZODU”, wachają zapisać się ze zleceniami do tegoż Nr. Świątecznego.

Administracja „NAPRZODU”
Kraków, Dunajewskiego 1. 5.

Przegląd prasy

Umano dla dr. Liebermana. — Za rok będzie premierem francuskim tow. Leon Blum. — Do wiadomości pana posła Holskego. — Możliwość pożyczki wojennej? — Błędy komisiarzy ankietowych. — Zaspokojenie dr. Janolliego.

Kilka dni temu przytoczyliśmy na tem nieluczący wyjątek ze sprawozdania sejmowego „Kurjera Warzawskiego” pod tytułem parlamentarystów polskich do Francji. Podkreśliliśmy, że nawet endecki dziennik, chociaż nie chce, musiał podkreślić dodatni wyrażenie, jakie swojemu przemówieniu wywierał we Francji tow. Lieberman. Zaczęliśmy przy tej sposobności, że zwyczaj parlamentaryjny polskich socjalistów wysuwa się na czoło całego Sejmu, nie tylko swym poziomem moralnym, ale także talentem swoich członków. Można to słuszenie słusnie tłumaczyć socjalizmą polskim.

Obecnie znajdujemy podobnie dowód uznania dla talentu krasomówcy tow. Liebermana w warszawskim „Głosie Prawdy”.

Drugim mówcą, którego wypadło sformułować tezę polskiego obozu demokratycznego (podczas pobytu parlamentarzystów polskich we Francji) — p. p. „Naprzodu”, był poseł Herman Lieberman; wywiał się on z zadaniem w sposób wielce zaszczytny. Słuchał go wszyscy, serwowano dziennikarce prawkowi jak i lewiciowi, z należytą uwagą, wśród ciszy i skupienia. Poseł Lieberman sam istotnie zdobył się na niebiedną obiektywność.

W tej samej korespondencji paryskiej „Głosu Prawdy” znajdujemy drugi interesujący nas szczegół. Oto przechodząc do oceny sytuacji politycznej we Francji i smutak przewidywania na temat ukłania się sił społecznych z nowych wyborach do parlamentu francuskiego staraliśmy korespondent „Głosu Prawdy”, że

„...należy liczyć się z faktem, iż podczas przyszłych wyborów powszechnych najwięcej szans zwycięstwa mała socjalizm. W kołach prawicowych zaczynała zrodzić się z tem, że w roku 1928 premierem rządu francuskiego będzie Leon Blum. Jest to elevacyjny ledwie przewidywanie dla kłosa radikałno-socjalistów”, czując, że będą podobni, — tymczasem siły polityczne, aby wspólnie z nimi dalekoplawnie władze. Mówił się o tem we wszystkich sferach politycznych, najwięcej się o tem pisało w prasie, ale tylko w Polsce tego nie widać, ani nie słysza. Czyż nie widać, czy aby opinia nasza zaczęła narzucać racjonalnie orientować się w arkanach polityki francuskiej i uprawiać nad Sekwaną politykę, zgodną z interesami demokracji polskiej i z krajowymi salodami arytmetycznymi z Paubourg Saint Germain i rue Salet - Dominique?

Polecamy pilnie śledzenie rozwoju wypadków politycznych we Francji, zwłaszcza panu posłowi Holskego, który — jak to stwierdzamy w naszych dotychczas „Wygnani” — ma orientację się zupełnie w życiu politycznym zagranicą i — wobec naszych rzekomych lęków — roli niezaprzeczalnej w świecie krytycyzmu i — nad upiśnięciem socjalizmu...

Także trzecia nasza notatka z prasy przytoczyła z „Głosu Prawdy”. Oto — jakis iżydziej temu racjonalnym i mądrościom w poszukiwaniu sposobów zdobycia środków, na walkę z bezrobociem, myśli zaciągająca przez państwo także pożyczki wojennej.

Myśli te nasunęło nam ogromne wzmacnienie się kursu t. zw. dolarów, które są obecnie paniem bardzo poszukiwanym i wciąż droższym. Myśli nasza nabrała dzielną „Głosu Prawdy”.

Skąd pieniądze na zwalczanie bezrobocia mamy dostać? Czekać na pożyczkę zagranicą. Ale czy w kraju nie posiadamy? Wszak oszczędności mamy?

Nadamy, że dziś możemy już oszczędności zaprzagnąć do pracy. Kto przyszedł się naszej cieleści, widzi, że jest papier, który istotnie cieleści się znalazł, na coraz więcej nabywów i rozleciał w całym kraju. Tymczasem jest dolarówka, dolarówka droższe ciągle. Znaczący mówili, że jeżeli nie ukaze się nowa seria, com obecnie niedługo już osiągnie 100 złotych. Sytuację te trzeba wyzyskać. Trzeba wyprodukować nowe serie dolarów — w celu zwalczania bezrobocia.

Czekamy, że w tej sprawie załoga g. g. znajdzie naszego życia gospodarczego. Sprawa bowiem jest pilna i zdaje się — realna.

„Robotnik” powraca w artykule wstępnym do aktualnej w tej chwili sprawy badania kosztów produkcji i wymiany, prowadzonej przez komisję ankietową. Plan prac komisji przedstawiający parę dni temu na konferencji prasowej przez jej przewodniczącego, prof. Rolletta, nasuwa „Robotnikowi” szereg zupełnie nowego zdaniem słusznych zastrzeżeń.

Wydaje nam się, że Komisja wyklucza sobie zbyt rozległe pole działania. Zbadano warunki i kosztów produkcji w 1000 przedsiębiorstwach i opracowanie uzyskano materiały w ciągu 6 miesięcy — czy to nie jest zadanie ponad siły, a jeżeli nawet technicznie wykonalne, to, czy wynik badań nie będzie dość słabym nadmierem obciążeniu, czy ilość pracy nie odbije się utrudniać na jej jakości?

Komisja opera zbierając wiadomości o przedsiębiorstwach w dużej mierze na kwestionariuszach, które mają wypełniać przedsiębiorcy z pominięciem pracownikówdanego zakładu.

Wyznaliśmy owarować, — czytamy w „Robotniku” — że zaprzęgniemy się w tym wypadku sceptycznie na celowości kwestionariuszy kierowniczym jednostkowo do przedsiębiorców, z pominięciem pracowników i robotników.

Czy komisja ma jakakolwiek warałość, że zezwolenie co do podatków, kartelli, kosztów produkcji i zbyt i t. d., będą zgodne z prawdą? Wysokie kary, przewidziane w ustawie o Komisji nikogo nie zaszczepi, bo przecież za fałszywe deklaracje podatkowa grożą ze strony skarbu ogromne kary, o mimo to nadwyżki podatkowa są na porządku dziennym.

Zastrzeżenia „Robotnika” są zupełnie słuszne. Wyniki tej prac będą, rzecz prosta, wobec takiego programu komisji — wątpliwe.

Wzrosła na tem miejscu doniesienia o skandalizacji, bo zawierającej szantażowa pogroźkę odezwą obozu w polsku „Pełak”. Odezwę za podpisanie tej odezwę złożył p. Marian Janelli, jwowski wicekurator związków, zaspokojony w urzędowaniu.

BIBLIOTEKA ROBOTNICZA przy ul. Dunajewskiego 5, II. p. na lewo, bogato zaopatrzona w książki treści beletryzycznej i naukowej otwiera w godzinach od godz. 9.30 — 1szej i we czwartki od 6—6.15 wiecz. Wkładka miesięczna 70 groszy. Kaucja 3 złote.

KRONIKA

Kraków, 8 kwietnia.

Dzieci na wieś!

W niedzielę 10 kwietnia 1927 r. odbędzie się w Krakowie doroczna zbiórka na cele kolonij wakacyjnych Towarzystwa Przyjaźni Dzieci.

Wszyscy przyjaciele kolonii, a w pierwszym rzędzie robotnicy, powinni wydatnie poprzeć przez osobisty udział oraz przez chętnie datki zbircze, by umożliwić spełnienie pragnienia 200 dzieci robotniczych wiojących „my chemy na wieś!”

— 0 0 0 — Zarząd TPD.

UROCZYSTE ZEBRANIE KOMITETU SPROWADZENIA ZWŁOK JULIUSZA SŁOWACKIEGO. W niedzielę 10 odbędzie się plenarne zebranie komitetu obywatelskiego sprowadzenia zwłok Słowackiego wspólnie z przedstawicielami komitetów z innych miast Polski. Zebranie zainauguruje o godz. 12 w południe uroczysta akademja w auli uniw. Jag. W akademji imieniem rządu weźmie udział minister Dobrucki. Popołudniu odbędzie się w sali wycieczki posiedzenie komitetu ściślejszego dla ustalenia szczegółów uroczystości sprowadzenia zwłok Słowackiego.

KTO BĘDZIE KURATOREM OKRĘGU SZKOLNEGO W KRAKOWIE? Nominacja p. dra Pollaka, byłego wicekuratora krakowskiego okręgu szkolnego a obecnie naczelnika wydziału w ministerstwie oświaty, kuratorem okręgu szkolnego w Krakowie została wstrzymana. Jak słychać, stanowisko to obejmie profesor VII gimnazjum w Krakowie p. Daniec. Prof. Daniec ma być uczestnikiem wycieczki do Włochów. Nominacja ma nastąpić po jego powrocie do kraju.

PIERWSZA WYSTAWA RADJOWA W KRAKOWIE. Rozdzielanie stoisk między wystawców jest już na ukonczonym. Część miejsc zarzeczono dla firm zagranicznych, które się w ostatnich dniach zgłosiły. Wystawa wraz z działem amatorskim, handlowym, naukowym i wojskowym mieścić się będzie w „Domu Zolnierza Polskiego” przy ul. Lubicz, na obszernym placu przed griffach, w rotundzie, oraz budynek bocznym. Ponieważ wystawa będzie wystawą wieczorną, w godzinach kilku godzin, komitet otworzył wielką salę z bufetem. Wystawa trwać będzie od 24 kwietnia do 8 maja włącznie. Adres Komitetu: Syndykat dziennikarzy krakowskich, pl. Szczepański 7, I. p. od 7—9 wieczorem.

ENDECKI POSEŁ JAKO PRELEKTOR RADJOWY. Z kół abonentów radiowych piszą nam: W dniu 4 bm. słyszaliśmy w radio krakowickim oryginalny odczyt p. Konopczyńskiego. Oprócz ilucznych błędów historycznych (p. Konopczyński nie przyznawoła się wiodłownie do odczytu) nie słyszeliśmy nie zgola pozytywnego o Kościusku, nie takiego, który uczuło nowe światło na jasną postać bohatera. Natomiast wylizwał prelegent szczegółowo, czego Kościusku nie zrobił i z tych negatywnych twierdzeń starał się endecki historyk wyłączać wnioski. Aluzje w nich zawarte były jednak zbyt trywialne, by przez nie nie przejrzało szacowne i głupego partyjnika chęńskiego, który z uporem maniała twa w roli obryzłowego karła opiewającego zatrudną filną wżyszkę. Czego tego nie było nie było. Pojęcie i rozumienie ledźli dyrektora krakowskiego radia ma zamiar utrzymać odczytu na należytym poziomie i nie wzbudzać obryzdenia do słuchawki radiowej, niechajże tego rodzaju odczyty wykreśli ze swego repertuaru a takich prelegentów przepędzi na cztery wiatry.

WYSTAWA P. T. GENERAL BEM I JEGO EPOKA. Uroczyste otwarcie wystawy pamiątkowej p. t. „Gen. Bem i jego epoka”, urządzonej z inicjatywy krakowskiego Komitetu obchodu i czci gen. Bema, na cel sprowadzenia zwłok bohatera kraju, nastąpi w niedzielę 10 bm. w rocznicę bitwy pod Iganiami, będącej pierwszszym etapem chwaly wielkiego wodza. Wystawa, której urządzenie już się rozpoczęło, mieścić się będzie w pałacu Sztuki, oddanym na ten cel Komitetowi obchodowemu. Obejme ona zbiór pamiątek dotychczas bezpośrednio osoby generała, dział bibliograficzny i obojętne, oraz kolekcję datki i listów w sprawie artystycznej i literatury dotyczących osób i wypadków z czasów działalności Bema, jak portrety wodźców i podkomendnych z czasów powstania polskiego i węgierskiego, obrządy i szychy batalistyczne, broń, mundury itp. Poza tem dla zaznaczenia iła epoki dwudziestego i stylu, wystawa obejmie zbiór przedmiotów ilustrujących twórczość przebieżni artystycznego z pierwszej połowy zeszłego wieku.

CZY ARRESTOWANO MORDERCY KURATO-RA SOBINSKIEGO? Delegatki lwowskie donoszą, że przed kilku dniami policy udało się wpaść na trop sprawców. Arrestowano jednego z przestępców zamordowania kuratora lwowskiego okręgu szkolnego Sobieskiego. Mordercą ma być niejaki Anatomik Wasyl, — którego aresztowano podczas przechodzenia granicy do Rusi przykarpackiej. Aresztowanego oddawiono do więzienia we Lwowie.

WŁAMANE DO BIURA KASY CHOROBY W STANISŁAWOWIE. W nocy z 4 na 5 b. m. włamali się nieznaną sprawcy do biura Kasy Chorob w Stanisławowie i po rozbiciu kasy skradli 2862 złotych. Długo siedzieli policy udało się wpaść na trop sprawców. Aresztowano jednego z przestępców, którego odebrano trzecią część skradzionych pieniędzy.

NIEZWYKLE ZJAWISKO. Z Gozdzkowiec na Górnym Śląsku telefonią nam: We środę między godziną 5 a 6 wieczorem podczas pogłębiania źródła kapielowego w Gozdzkowiecach nastąpił silny wybuch gazu, który wyrzucił wodę w górę ponad 30 metrów. Niezwykle to zjawisko trwa do tej pory.

O USTAWY SAMORZADOWE. Rady miejskie w Sosnowcu i Dąbrowie górniczej, przeciw głoszącym endeckich, uchwały rezolucje domagające się jaknajszerszego udziału jednostek ustawy samorządowych dla całego państwa. W tym celu wyrażają ochotę na zasadzie pięcioprzymiarkowego prawa głosowania.

KATASTROFALNY WYBUCH GRANATU. — Wczoraj rano w kucie Katarzyny w Sosnowcu wydarzyła się katastrofa. Robotnicy zajęci byli wrzucaniem zwojów starego drutu i żelaza do pieca martenowskiego. W jednym ze zwojów drutu znajdował się nierozłożony granat, który wrzucony wraz z drutem do pieca. W krótkim czasie nastąpiła straszna eksplozja. Jeden z robotników zginął, 12 jest rannych, w tem 8 bardzo ciężko.

TRAMWAJE ELEKTRYCZNE W ZAGŁEBIU DĄBROWSKIM. Towarzystwo budowy tramwajów elektrycznych rozpoczyna w tym tygodniu roboty przy układaniu szyn pod linie tramwajowe, mająca połączyć miejscowości zagłębia Dąbrowskiego. Narazie połączony będzie Sosnowiec z Dąbrową przez Będzin. Ruch będzie podjęty jesienią.

STAROSTA W ŁODZI (powiat) mianowany został p. Aleksy Rzewski, były prezydent m. Łodzi.

KTO NA TO DAJE PIENIĄDZ? Łódźki „Głos Polski” stwierdza, że w bieżącym miesiącu zostało wydrukowanych w Łodzi 1000 sztuk broszur, o wartości 30.000 złotych i broszurek o treści monarchistycznej. Zarząd Łódzkiej organizacji monarchistycznej rozwinął ostatnio intensywną działalność na terenie całego województwa, przyczem organizacja wspomniana przeczyna dość wielkie sumy na drukowanie „żółtych broszurek” itp., które są rozdawane darmo uludności. Poza tem specjalnie płatni funkcjonarjusz organizacji przeprowadzają agitację wśród ludu wiejskiego. Powstałe zapytanie: kto na to wazy i czy daje pieniądze i w jakim celu? I dlaczego wcale nie państwowe, tak czule na agitację komunistyczną, nie ukręca wyrotowej działalności monarchistów?

OFICER POLICJI OSKARŻONY O ZDRADĘ WIANU. Sad apelacyjny w Warszawie rozpatrywał sprawę Bolesława Pawłowskiego, b. aspiranta milicji politycznej oskarżonego o zdradę stanu. — Pawłowski, pracując w policji politycznej, zbierał informacje o agentach tej policji i starał się w więzieniu w ródnie sprzyjać Związku w. — Wobec faktycznie z osobami należącymi do personelu posterka sowieckiego. Sad okręgowy skazał Pawłowskiego na rok więzienia. Sad apelacyjny uchylił wyrok sądu okręgowego i skazał Pawłowskiego za zdradę stanu na pięć lat ciężkiego więzienia. — Pawłowski, dowiedziawszy się o wyroku, postanowił uciec do Gdańska. Wczoraj wieczorem udał się na ulicę Smólna, gdzie mieszka jego narzeczona i stanął miał uład na drodze kolejowej. Został jednak aresztowany przez wywiadowców policyjnych. Przewłowski znalazłom bilet kolejowy do Gdańska i walizkę podróżną.

ARRESTOWANIE GROZNEGO BANDYTŲ. Jak swego czasu donieśliśmy, w nocy na 20 lutego zamordowane zostały dwie osoby w pociągu Wilno-Białystok, mianowicie inżynier Gadomski i kucjnik Weinstein. Przez kilka tygodni poszukiwania za morderców nie daly rezultatu, dopiero przez kilka dniami wpadł on w ręce policji wraz z całą bandą, w składziana w Nowy Dwór. Został wyśledzł Władysław Stankiewicz, który już do powyższych morderstw się przyznał. Morderów dokonat on w pociągu podczas snu pasażerów, poczem ich obabował i wyrzucił na tor. Sam wyskoczył z pociągu i szedł do najbliższej stacji, skąd wyjechał na poszukiwanie dalszych ofiar. Poza tem dwoma mordercami Stankiewicz ma też na sumieniu kilka napadów bandyckich. Stanie on wkrótce przed sądem doraźnym w Grodnie.

PROCES PROKURATORA O NADUŻYCIACH WŁADZY. Przedw. Izba karna sądu okręgowego w Poznaniu odbyła się rozprawa przeciwko podprokuratorowi Stanisławowi Szymbalskiemu, oskarżonemu o nadużycie władzy. Podprokurator Szymbalski został zawieszony w urzędowaniu. Przeprowadzone postępowanie dowodowe ustaliło winę oskarżonego. Rozprawę odroczone, ponieważ oskarżony zostanie poddany badaniom w zakładzie psychiatrycznym.

Z zagranicę

KRÓL RUMUNSKI MA SIĘ LEPIEJ. Według biuletynu oficjalnego stan zdrowia króla Ferdynanda uległ znacznemu poprawie. W kłach urzędowych sprawa następstwa tona uważana jest za zupełnie nieaktualną, tembardziej, że wszystkie stronnictwa polityczne, nie wyłączając narodowego stronnictwa chłopskiego, porozumiały się co do konieczności podjęcia obowiązujących w tej sprawie ustaw.

WZROST BEZROGOCIA W ANGLJI. Zmniejszająca się od pewnego czasu stala liczba bezrobotnych wzrosła nagie w tygodniu ubiegłym o 3000 osób.

Z Rady m. Krakowa

ODPOWIEDZI PRZEZYDMU MIASTA NA ZARZUTY MÓWCÓW GENERALNYCH

Kraków 8 kwietnia. W dniu wczorajszym została zakończona dyskusja generalna nad budżetem, w której się wypowiedzieli przedstawiciele wszystkich reprezentowanych w radzie ugrupowań. Na dzisiejszym posiedzeniu zabrał głos referent generalny budżetu wiceprezydent dr. Wielgus, który wygłosił obszernie przemówienie końcowe. Wiceprezydent Wielgus stał się sławny. — Odpowiadając na zarzut bezpragmatyczności, starał się dr. Wielgus udowodnić, że zarząd, mając posada obcerny program, którego wykonanie będzie jednak wymagało dużych kłat pracy. Na czas najbliższy posiada miaso program minimalny i wykonanie jego planuje w czasie normalnej kadencji obecnego zarządu miasta. Opublikowanie obu wspomnianych programów nastąpi w najbliższym czasie w „Dzienniku Rozpraw Radz. Miast. Krakowa”. W ten sposób dyskusja ugodnia odbiega do końca. Rada przystąpiła do dyskusji szczegółowej nad poszczególnymi pozycjami budżetu.

Z ruchu socjalistycznego

NIE CHCA KROLEWSKIEJ WIZYTY
Glasgow jest drugim co do wielkości miastem w Wielkiej Brytanji, a nęda w tem mieście i przedłużenie się sławione. Przedstawiciele zarządu pracy tworzą tam prawie połowę rady miejskiej. Przeszli oni niedawno do opozycji, głównie z powodu zbyt znacznych wydatków, które miasto musiało poczynić z powodu wizyty królewskiej, zapowiedzianej na 12 lipca. Burmistrz próbował nakłonić radnych robotniczych do cofnięcia decyzji. Po zawiadomieniu dworu o stanowisku partii pracy, zwołał burmistrz posiedzenie nadzwyczajne, na którym zwrócił się do radnych z partii pracy. Pomimo to frakcja robotnicza większość głosów (czterech 11) zatwierdziła i w ten sposób uchwaliła, a mianowicie: żaden członek partji nie może współdziałać w komitecie przygotowującym przyjęcie dla króla; frakcja głosować ma przeciw wszelkim kredytom żądanym w związku z tą wizytą; żaden członek frakcji nie będzie brał udziału w uroczystościach z powodu wizyty króla. Słychać, że wobec tego odwiedziny królewskie zostaną odwołane.

MAC DONALD JEDZIE DO AMERYKI
W Amerykańskiej Federacji Pracy otrzymano wiadomość z Londynu, że Ramsay MacDonald, były brytyjski premier i przywódca Partii Pracy, zamierza odwiedzić Stany Zjednoczone. Wyjazd planowany jest na 19 kwietnia br. na pokładzie parowca „Acquiltana”.

ZGON KOMpozyTORA „MARSZA SOCJALISTÓW”

W Hamburgu zmarł w wieku 72 lat Karol Gramm kompozytor „Marsza socjalistów”, do którego słowa ułożył Maks Kegel. Gramm cieszył się dobrą sławą, jako trygunt związku niemieckich chłorów robotniczych. Jako kompozytor „Marsza socjalistów” żyć będzie w pieśni po długie lata.

LISTY Z KRAJU

Czechowice, 6 kwietnia. Oszukałcza demagogia Czuma! — Akcja przeciw ko grożącemu bezrobociu w Vacuum

Z powodu braku ropy i zmniejszonej skutkiem tego produkcji, zarząd rafinerji nafty „Vacuum Oil Company” w Czechowicach zawiadomił ogół robotników, że w niedalekiej przyszłości będzie musiał zupełnie wstrzymać ruch, tymczasem zaś wypowiadał pracę 51 robotnikom. Przewodniczący Związku robotników chemicznych tow. Jarek — zwrócił się natychmiast do Zarządu rafinerji z odpowiednim przedstawieniem i uzyskał po dłuższej pertraktacji następujące warunki uspokojenia: 6 robotnikom czynną wypowiedzenia. Dowiedziawszy się o tym sukcesie Centralnego Związku robotników chemicznych pan Czuma, napisał cztery listki do zarządu rafinerji, w którym żądał skromnie tego samego i — nie czekając na odpowiedź, której do dziś dnia nie otrzymał wydał ulotkę, sławiacą zapobiegliwość pana Czumy i odwołano przez niego „zwycięstwo”. Tak to p. Czuma zawsze skwałownie zasiada do stołu, na który inni zapraszowali i imnie go nabyli. Oszustwo to Czuma ryłoby jednak wyszło z rąk i wyczuł ogólny niepokój i uciążliwość myśli robotników.

W ubiegłym tygodniu była w Warszawie deputacja robotników czehowickich, złożona z tow. Jarka Józefa i Szypuły Antoniego, która poczyniła skuteczne kroki u miarodajnych czynników, zwłaszcza w ministerstwie przemysłu i handlu, aby zapewnić rafinerji „Vacuum” w Czechowicach laka soś ropy, jaka jest konieczna, aby dać pełne za trudnienie przynajmniej wszystkim dotychczasom robotnikom. Deputacji pomógł w tej staraniach tow. postwice Reger i Żulawski.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO
Piątek: „Połega reklamy” (popularne).
Sobota: „Akropolis” (ceny zmniejszone).

KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek A—B 39. Początek o godz. 7 wlec.)

Piątek: Dr. Stanisław Colonna Walewski: Człowiek współczesny w walce z materializmem.
Sobota: Prof. uniw. dr. Leon Wachholz: Dzieło pośmiertne ścia ludzkiego.
Poniedziałek: Prof. uniw. Leon Wachholz: O sposobach chowania zwłok.

KINOTEATR
Bagatel: „Gołgota”.

Promieł: „Pod modrą niebem Argentyny”
Redifur: „2015: Tragedja z złotego Zachodu”, dramut w 6 aktach oraz komedia.
Sztuka: „Noc w Nowym Jorku”.
Uciecha: „Student z Pragi” wedle powieści Heinza Eversa.
Wanda: „Gołgota”.

RADJO
Piątek 8 kwietnia

Kraków (422 m.). 17.40—18.40: Transmisja z Warszawy. 18.40—19.00: Rozprawy. 19.00—19.20: Dłczy p. t. „Wady wynosu w dzied” — wygłosił Dr. A. Stepowski, asyst. Uniw. Jag. 19.30—19.55: Odczyt p. t. „Wyprawy angielskie na M. Everest” — wygłosił major B. Romanowski. 20.00—20.15: Przerwa, ewentualnie komunikaty. 20.15: Transmisja z Filharmonji warszawskiej. Warszawa (1111 m.). 18.00—18.25: Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczne. 15.30—15.55: Drugi wykład dla maturzystów szkół średnich z cyklu „Historja Polski” — wygłosił prof. Henryk Mościcki. 16.00—16.25: Odczyt p. t. „Maks XVII wiek” — wygłosił prof. Adamczewski. 16.30—16.45: Komunikat harscecki. 16.45—17.10: Odczyt z dziesiąt „Redjotekach” — wygłosił p. Włodzimierz Stepowski. 17.10—17.35: Odczyt p. t. „Odzianie szkieł” — wygłosił inż. Eugeniusz Porschelt. 17.35: koncert polifonowy. 18.40—19.00: Rozmowa. 19.00—19.15: Ułczyt z dziesiąt „Sport i wychowanie fizyczne”. 19.30—19.45: Komunikat rolniczy. 19.45—20.15: Przerwa. Przepuszczalnie komunikaty. 20.15: Koncert wieczorny. Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji warszawskiej. — Sygnal czasu. Komunikaty prasowe.

ZAPISUJECIE SIĘ NA CZŁONKÓW TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Przed uzgodnieniem poglądów na pożyczkę amerykańską

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 7 kwietnia.

Z miarodajnego źródła donoszą, co następuje: Toczące się od tygodnia pertraktacje z przedstawicielami amerykańskiego szers finansowych dobiegają końca. Trudności, jakie się początkowo wyłaniały, wypływały głównie z zasadniczej różnicy poglądów, które w znacznej części poprzednio zostały uzgodnione, ile z powodu technicznego zjęcia planu stabilizacji, zaprojektowanego w Ameryce. Celem przyspieszenia pertraktacji, minister skarbu Czechowicz opracował w szybkim tempie własny projekt i dalsze pertraktacje będą prowadzone na podstawie uzgodnienia planu amery-

kańskiego z planem polskim. Prace uzgadniające oba projekty, są już na ukończeniu i można przypuszczać, że jeszcze w dniu dzisiejszym wejdą w stadium końcowe.

Korespondent nasz dowiaduje się, że o inkubacji-kolebki kontroli nad skarbami rezerwy, nad budżetem lub też nad polityką kredytową Banku polskiego w warunkach pożyczki niena mówią. Siery finansowe amerykańskie wysuwają natomiast koncepcję obserwatora z swej strony, przy wykonywaniu planu stabilizacyjnego, opracowanego przez rząd polski. Rząd uważa pożyczkę stabilizacyjną za wstępny krok do szeregu dalszych pożyczek na cele gospodarcze.

Zarządzenia obronne w Kantonie

Wzhang, 7 kwietnia (PAT). Dla wykluczenia powzięcia się wypadków, jakie wydarzyły się w Nankinie i Szangaju, dzielnica europejska w Kantonie została otoczona zarządzą z drutu kolczastego. Na wodach kantonjskich stoi na kotwicy kilkanaście kanonierek cudzoziemskich, w których marynarze gotowi są do wyładowania na wypadek zamieszek. Okręcy francuskie zostały już wykończono, jak również schrony dla oddziałów policyjnych.

ZAGROŻONA KOLONIA FRANCUSKA
Paryż, 7 kwietnia (PAT). Prowincja Junan przycięła się do rządu kantonjskiego. Wywalało to w Paryżu silne zaniepokojenie, ponieważ prowincja ta graniczy z kolonią francuską Anam, dla której obronę Francja ma tylko kilka tysięcy białych żołnierzy, gdy na wojska tybuckie w razie ataku Chińczyków nie można liczyć. Pisma pływające żądają wywołania wojsk, podczas gdy prasa lewicowa widzi jedyną możliwość zażegnania niebezpieczeństwa dla kolonii w bezpośrednich rokowaniach z Kantonem.

Groźba zerwania stosunków między Rosją a Pekinem
Pekin, 7 kwietnia (PAT). W wielu kółkach uważa się za prawdopodobne zerwanie stosunków między Pekinem a Moskwą.

London, 7 kwietnia (PAT). Według doniesień z Pekinu wszelkie połączenia z ambasadą sowiecką nawet i telefoniczne są przzerwane. Pełnomocnik rosyjski zaproszował w poselstwo ostro przeciwko naruszeniu prawa międzynarodowego i traktatów międzynarodowych.

ROSJA GROMADZI WOJSKA NA GRANICY MANDZURSKIEJ

Tokio, 7 kwietnia (PAT). W miarodajnych ko-

łach słychać, że w ministerstwie wojny uważają sytuację po rewolucji w urzędach sowieckich w Pekinie za nadzwyczaj poważną. W niektórych kółkach politycznych panuje przekonanie, że marszałek Czang Tso Lin krótkim tmem zamierza zmusić Rosję do koncentracji wojsk nad granicą mandzurską. Doniesienia z granicy mandzurskiej podają, że istotnie w Czyście i Chabarowsku schronięte zostały znaczne kontyngenty piechoty i kawalerii rosyjskiej. Znajdują się tam także wojska przybyłe z Rosji europejskiej.

SZCZEGÓŁY REWIZJI
London, 7 kwietnia (PAT). Według doniesień z Pekinu potwierdza się, że nie została przeszkoda w właściwej ambasadzie sowieckiej, lecz budynec, w którym znajdują się m. in. mieszkanie rosyjskiego attaché wojskowego i zarząd kolei wschodnio - chińskiej. Aby dostać się do biur kolei wschodnio - chińskiej, musiały władze chińskie prosić o pozwolenie przejścia przez dzielnicę cudzoziemską. Korpus dyplomatyczny zgodził się na te prośbę. Rewizje i aresztowania trwają nadal. Nagości aresztowanych dotychczas 33 Rosjan i 75 Chińczyków, m. in. przywódcę stronnictwa komunistycznego w północnych Chinach. W czasie rewizji wybuchł pożar rzekomo wzniesiony celem spalenia kompromitujących dokumentów. Marszałek Czang Tso Lin oświadczył, że obecnie uszczelniono i zostało nieprzejętym groźną utrzymaniu pokoju w Pekinie. Jest zrozumiałe, że dla podęgarczy w Chinach północnych niema paradu.

ANGLIA OPIEKUNKA CUDZOZIEMCÓW

London, 7 kwietnia (PAT). Doniesienia z Pekinu oznaczają, że Anglia nie zgodziła się na obcięcie obrony cudzoziemców w Pekinie Tien Tsinie. Z tego powodu zanieziera Anglia wysłać brygadę wojska, która się obecnie formuje.

Sowiety wkroczą do Chin?

Plan ataku koncentrycznego na Mandżurię

Berlin, 7 kwietnia (PAT). „Der Tag” w depeszy z Ryga donosi na podstawie informacji zaszyfrowanych jakoby w kołach miarodajnych o rzekomych na szeroką skalę zakrojonych przygotowaniach sowieckich do zbrojnej interwencji w Chinach.

Akcia wolentna Sowieców polegać ma na planie ataku koncentrycznego na Mandżurię, podjętego równocześnie z dwóch stron, a mianowicie od zachodu to jest od strony toru kolei mandzurskiej oraz od wschodu z Bałgowiejszczańka. Głównym celem tej akcji ma być zajęcie Charbina. Plan ten przewiduje podobno również czynną pomoc ze strony mongolskiej armii narodowej, która równocześnie z armią czerwoną ma rozpocząć operacje wojenne.

Sily wojskowe tej armii składającej się prze-

ważnie z kawalerii mają być użyte przedowzrostkiem na północnym wschodzie to jest na granicy chińskiej i stamtąd mają wkroczyć na terytorium chińskie. Według rzekomej opinii kół ryckich pewne objawy wskazują na to, że interwencja zbrojna Moskwy w Chinach w wolnie chińskiej jest już zasadniczo postanowiona i Sowiety czekają tylko na odpowiednią chwilę, aby rozpocząć akcję zbrojną.

ECHA WOJNY CHIŃSKIEJ W PARLAMENCIE ANGLIJSKIM

London, 7 kwietnia (PAT). Izba zmin odrzuciła 277 głosami przeciwko 117 wnioskowi partii pracy, domagającego się bezstronnego odcroczenia dyskusji w sprawie Chin.

spraw wewnętrznych konferencja przy udziale przedstawicieli ministerstwa rolnictwa oraz delegatów zarządu Związku miast, w sprawie zaopiniowania interesów miast przy wykonaniu reform rolnych.

SADY PRACY W DRODZE DEKRETU

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Ministerstwo pracy i opieki społecznej przystąpiło do badania opinii o sadach pracy, nadesłanych przez związki i instytucje, którym rozesyłany był odpisowy projekt do zaopiniowania. Po zapoznaniu się z temi opiniami, ministerstwo pracy przystąpiło do ostatecznego ustalenia projektu ustawy, która będzie ogłoszona w drodze dekretu prezydenta Rzeczypospolitej.

WYPŁATA ZASIŁKÓW BEZROBOTNYM PRACOWNIKOM UMYŚLOWYM

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Jak się Wasz korespondent dowiaduje, władze zdecydowały zasadniczo wypłacić bezrobotnym pracy pracownikom umysłowym kwintalne za pomocą doradze jeszcze przez świetlami Wielkiej noccy. Odpowiednio kredyty będą wyasnawione w najbliższych dniach.

WYMIANA ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH PRZEZ POLSKĘ I SZWAJCARJĘ

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Rząd szwajcarski zwrócił się do rządu polskiego z notą werbalną w sprawie zawarcia specjalnej umowy o wzajemne udzielanie zapędów dla bezrobotnych obywateli obu krajów. Propozycja ta opiera się na podstawie ratyfikowania przez rząd polski i rząd szwajcarski konwencji o bezrobotnych, przyjętej przez I międzynarodową konferencję pracy.

POWÓD PRZERWANIA LOTU DE PINEDO

Rzym, 7 kwietnia (PAT). Pułkownik de Pinedo, który odeciał wczoraj wieczór z Heppring, po szczęśliwym przelecie nad lańcuchem gór Rocky Moeyden rzybył nad jezioro Roosevelt w stanie Arizona. Podczas gdy ladowano na hydroplan zabrakło benzyny. P. de Pinedo rozmawiał z kilkoma dzielnikarzami, z łodzi znajdujących się obok hydroplanu kilka osobik rzucał z niej płonące kawałki drzewa. Hydroplan stanął momentalnie w płomieniach i uległ zniszczeniu. Na szczęście wypadek ten nie podjął za sobą ofiar w ludziach. Pułkownik de Pinedo zatelegrafował niezwłocznie do ministerstwa lotnictwa w Rzymie prosząc o dostarczenie mu nowego aparatu. Mussolini przychylił się do życzenia lotnika i skierował wysłanie do Nowego Jorku specjalnego hydroplanu oświadczył lotniczy. Jak się spodziewają też będzie mógł być politycy przez de Pinedo w pierwszych dniach maja.

PINEDO POLECI DAŁEJ

London, 7 kwietnia (PAT). Agencja Reuters otrzymała potwierdzenie o wypadku, którym uległ hydroplan de Pinedo. Stwierdzono obecnie, że pożar wywołał pewien chłopiec, który po zapaleniu paleniska rzucił, palącą zapalkę do wody, pokrytej w tym miejscu benzyną i smarami. Płomienie obłęły natychmiast miejsce, w którym znajdował się statek. Wszystkie osoby znajdujące się w hydroplanie uniknęły szczytów wypadku. — De Pinedo oświadczył, że wypadek ten nie powstrzyma go od zakończenia lotu, który podejmie natychmiast po otrzymaniu nowego hydroplanu.

Przegląd gospodarczy

KURS WALUT ZAGRANICZNYCH

Warszawa, 7 kwietnia (PAT). Funt szterlingów 43'45, 43'49, 43'37, Londyn 43'48, 43'59, 43'37, Nowy Jork 8'98, 8'95, 8'91. Paryż 35'10, 25'19, 35'01. Praga 2'51, 2'57, 2'64'8. Szwajcaria 15'17, 12'25'9, 12'23'7. Włochy 42'95, 43'06, 42'84. Wiedź 125'88, 126'19, 125'37.

Związków i zgromadzeń

DOROCZNE ZBRANIE PARTYZNE CZŁONKÓW PPS zostało odcroczone na sobotę 9 kwietnia 1927 o godzinie 7 wieczorem, w sali Związków zawodowych przy ul. Dunajewskiego 5, II piętro. Porządek dzienny: 1) sprawozdanie Wydziału Rady Robotniczej; a) ogólne, b) kasowe, c) komisji kontrolującej; 2) sprawozdanie klubu radców miejskich; 3) sprawozdanie Zarządu; 4) sprawozdanie TUR, TEG, Proletariatu; 5) sprawy budowy Domu robot., Lipi, orkiestry robotniczej, Lutni robotniczej; 6) dyskusja i wnioski. Wstęp na zbranie mała tylko zarejestrowani członkowie PPS za okazaniem nowej legitymacji.

Prezydium Rady Robotniczej PPS.

POSIEDZENIE ZARZĄDU LUTNI ROBOTNICZEJ odbędzie się 8 m. o godz. 7 wieczorem w Radzie Robotniczej, ul. Dunajewskiego 5 II p. — O punktualności przybycie uprasza wszystkich członków. Prezes.

WYDALONE PRACOWNICE Z „OPTIMUM” prosimy o przybycie w sobotę 9. bm. do Centralnego Związku chemicznego Alca Krasickiego 16, II p., o godzinie 5 wieczorem. Prawa ważna.

Sekretariat Ceur, Z. Chem.

ODCZYTY TOW. POSŁA ZYGUNTA PIOTROWSKIEGO pt. „Życie i praca w Ameryce” (z obrazami świetlnymi) urządził TUR w Przemysłu dnia 9. bm. wieczorem, w Sanoku 10. bm. rano, w Krośnie 10. bm. wieczorem, w Nowym Sączu 11. bm. wieczorem.

TELEGRAMY

DYMISJA GENERALNEGO DYREKTORA SŁUŻBY ZDROWIA

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). Jutro odbędzie się posiedzenie Rady ministrów. Na posiedzeniu ten rozważane będzie podanie generalnego dyrektora służby zdrowia Wrońskińskiego o dymisję. Jak słychać, dymisja zostanie przyjęta, nowa kandydatka nie jest dotychczas ustalona.

REFORMA ROLNA A MIASTA

Warszawa, 7 kwietnia (tel. własny „Naprzodu”). W dniu dzisiejszym odbyła się w ministerstwie

Przegląd społeczny

ZGROMADZENIE METALOWCÓW

Dnia 31 marca w Domu Robotniczym w Podgórzu odbyło się zgromadzenie metalowców. Zgromadzenie zgłosił przewodniczący tow. Szczepaniec, następnie referent tow. Kruczkowski przedstawił obecne stosunki klasowych Związków zawodowych i obecny kryzys gospodarczy. Wobec smutnej rzeczywistości zgromadzeni robotnicy fabryk metalowych w Podgórzu uchwalili jednomyślnie następującą rezolucję: 1) przeciw polityce rządu zmierzającej do wyzysku klas pracujących, 2) w chwili takiej stajemy gotowi do walki, 3) robotnicy wysuwają następujące postulaty: a) uchronienie robot publicznych i budowlanych, b) podwyżkę płac stosownie do wzrostu drożyzny, c) zniesienie akrodi i przymusowych godzin nadliczbowych, d) przywrócenie 8 godzinnego dnia pracy tam, gdzie został zmniejszony, angielskiej soboty i ulupów płatnych, e) wprowadzenie ustawodawstwa społecznego; 4) zebrani żądają zupełnej wolności dla wszystkich klasowych organizacji robotniczych, uwolnienia więźniów politycznych skazanych za walkę o wyzwoleń klasy robotniczej; z ucieki kapitalistycznej; 5) zebrani wysuwają zarząd związków zawodowych oraz Radę robotniczą PPS do zwolnienia konferencji między innymi wszystkich fabryk metalowych w Krakowie, Podgórzu i Borku Pałeckim celem przygotowania i scentralizowania walki o wymiennie zgodną. W dyskusji zabrali głos tow. Miernik, Żołądź, Kocot, Górecki, Urban, Wossallo. Po skończeniu dyskusji odpowiano Czernyemu Sztejnartowi.

ZWYCZYOŃ PPS

W Lipinach na Górnym Śląsku odbyło się wybory do rady zakładowej na kopalni „Matylda — zachód”. Uprawnionych było 1068 górników, głosowało 785. Lista Centralnego Związku Górników zdobyła 442 głosy (6 mandatów), i zastępcą, lista Bergarbeiterverbandu 214 głosów (2 mandaty), i zastępcą, lista NPR 114 głosów (1 mandat), 15 głosów nieważnych. Na kopali Giesze, szyb Carmer przy wyborach na starszego hrackiego kandydat PPS otrzymał 426 głosów, kandydat NPR dosłownie 3 głosy, mimo rozroznienia tysięcy cnerpowich odzieży.

POŚREDNICTWO PRACY DLA KELNERÓW

Zarząd Związku pracowniczym gastronomicznych oddział kelnerów w Krakowie zawiada-

nia, że na podstawie ustawy państwowej pracownicy kelnerscy mogą otrzymać pracę tylko za pośrednictwem społecznego biura pośrednictwa pracy przy Związku zawodowym ul. Bracka 1. 8. i p., gdzie też powinny być zgłaszane wszelkie wolne placówki pracy. Zarządem przestrzega się członków Związku przed angażowaniem się na sezon poza społecznym biurem pośrednictwa pracy. Pracownicy kelnerscy, członkowie Związku, obejmujący pracę inną dróża zostana bezwzględnie wykreśleni, o czym zastrzeżona zostanie Centrala i wszystkie oddziały w Polsce.

Ze sportu

POKOSIE LIGOWE. Na terenie Krakowa zawiązała się ponoc okręgowa liga, w skład której weszły mialy „Korona” i „Krukus”. Jak nas informują o miarodajnych stron „Korona” oficjalnie do ligi nie przystąpiła, natomiast trzech członków zarządu tego klubu i kapitan drużyny bez wiedzy przeto i większości zarządu, po wprowadzeniu w bład przez Sokola podgórskiego n. Wodzinowskiego, podpisało akces przystąpienia do ligi okręgowej. Taki samowolny wybrk nieodpowiedzialnych jednostek wywołał silne oburzenie wśród licznych członków „Korony”, którzy na spód przesza p. Majora postanowili zwołać zebranie klubu celem wyrażenia sytuacji i wykreślenia destrukcyjnych elementów. Również p. Wodzinowski nosi się z myślą wycałnienia konsekwency wobec tych, którzy wprowadzili go w bład. Odnosnie do „Krukusa” wypada zauważyć, że klub ten składa się z kilku graczy, którzy odcierwali się od KS „Podgórze”, pozatem nie przedstawia on poważniejszego znaczenia.

RZĄD INTERESUJE SIĘ ROZLAZEM. Ministerstwo spraw wewnętrznych zażądało za pośrednictwem tutejszego województwa odpisu statutu PZPN, statutu PFi, tudzież sporządzenia powodów rozłazu w piśmie sytuacji i wykresów przesza PZPN. Jak słychać, żądanie to pozostało w związku z kwestią ewentualnego zatwierdzenia statutu ligi. Jak bowiem wiadomo, ZZ nie może przynajmniej dwóch pokrewnych związków państwowych, jak również Fiła nie może uznać drugie go związku państwowego. Ministerstwo spraw wewnętrznych, nie chcąc dopuścić do blamażu na terenie międzynarodowym, ani do popierania związków, które powstały na drodze bezprawia,

pragnie formalnie zlikwidować rozłam w sporcie piłkarskim przez niezatwierdzenie statutu ligi i zmuszenie tych klubów do kapitulacji wobec materzysego związku. Byłoby to najracjonalniejszym rozwiązaniem sprawy rozłazu.

TURNIJE ZAPASNICZY W „NOWOŚCIACH”. Walki zapasnicze stają się coraz bardziej interesujące. Szteker, Bajer, Preshoff, Saczchidski i inni ściągają tłumy publiczności. Spodziewamy się przyjazd dalszych zawodników. M. Ster.

MIĘDZYNARODOWKA SPORTU ROBOTNICZEGO

założona w roku 1913 w Gandawie w Belgii, posiada obecnie organizacje w następujących krajach:

Ameryka	członków	1.000
Anglia	2.500	
Austria	150.000	
Belgia	10.000	
Czechosłowacja, związek czeski	100.000	
Czechosłowacja, związek niemiecki	53.000	
Finia	35.000	
Francja	5.000	
Francja związek alzacki	12.000	
Juzosławia	1.856	
Łotwa	4.000	
Niemcy	913.736	
Polska, związek polski	4.000	
Polska, związek niemiecki	1.000	
Szwajcaria	16.900	
Węgry	23	
Razem	1.311.970	

Organizacje hiszpańska, portugalska, włoska i estońska nie podały statystyki członków. Robotnicze organizacje sportowa tworzą się ponadto w Holandii, Luxemburgu i Rumunii. W dniach 5—8 sierpnia br. w obradach będzie międzynarodowy kongres sportu robotniczego w Helsingforsie w Finlandii. Centrala międzynarodówki znajduje się w Brukseli, sekretarzem jest tow. J. Devlieger. C.

RUCH (SIEMIANOWE) — WISLA. W niedziele 10. bm. rozegra Wisła zawody ligowe o mistrzostwo Polski z mistrzem Górnego Śląska „Ruchem”. Górnolaskie kibice mają już ustaloną opinię nasabietycznych i religiozniznych drużyn w Polsce, które spotkanie z ich najsławniejszym przedstawicielem da krakowskiej publiczności niewątpliwie dużo emocji, temwecej, że będzie to walka o punkty. Początek o godzinie 4 popołudniu na boisku „Jutrzenki”.

Świeżo wyszły z druku

CZERWONE SWIĄTKA

MISIE SOCJALISTYCZNE DLA LUDU PRACUJĄCEGO

ZESZYTY 1

CZEGO CHCA I JAK PRACUJA SOCJALISCI

PROGRAM I STATUT ORGANIZACYJNY POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

KRAKÓW 1927

MAKABER: RZĄD WODZINOWSKI P. P. S. W KRAKOWIE, OSOUSTO W DRUKARNI LUDOWEJ

Niezawodny środek

przelewa reumatyzmowi, gosobow, kurczom mięśniowym, nerwobólom i tym podobnym dolegliwosciom najlepszym nacięciem jest

ICHTIOMENTOL

Przeszło 8.000 podlegawców i blisko 200 lekarzy ze strony lekarzy, sianik i apteki świadczą na tej podstawie o wartości i skuteczności tego lecznicza.

Ichtiomentol jest to substancja we wszystkich aptekach w Polsce jest wspaniałym

w Laboratorium chem. apteki
Mra Szymona Edelmana
w Samborze M. 3.

WSZELKIE MATERJAŁY DO BUDOWY

POLECAJĄ Miejskie Zakłady Ceramiczne Kraków, Lwowska 2

KONGESJONOWANY DETEKTYW PRYWATNY

były nadkomisarz policji śledcz. Kędzi. Baborski

Cena 10 gr., z przesyłką pocztową 15 groszy. Organizacje zamawiające więcej jak 10 egzemplarzy, kosztów przesyłki nie ponoszą. Do nabycia u kopistów pism partyjnych oraz w Rządzie Wojewódzkiej PPS w Krakowie. Adres dla zamówień: Z. Kłomieniewicz, Batorego 8, obcyra, Kraków.

Poszukiwani spadkobiercy

KAROLA WESSLERA, syna Andrzeja i Fiiy z domu Mabi, urzonego w Wurzbergu lub okolicy, w Bawarii, około roku 1840. Istotnie przypuszczam, że wspomniany Karol Wessler ma w Krakowie siostrę zamężną, której nazwisko z meza nie jest znane. Siostra ta lub jej następcy są uprawnieni do udziału w majątku spadkowym wasielki. Wniosek o udzielenie 25.000 złotych marek. 571

100 złotych nagrody otrzyma osoba, która pierwsza dostarczy pod powyższym adresem informacji niezbędnych do odzyskania spadkobierców. Adw. B. Rotwand, Warszawa, Kredytowa 5.

Obrazy malarzy polskich sprzedaje najtaniej

Z. ZIEMBICKI 384

KRAKÓW — PLAC MAJACKI L. 2.

Główna gaława myśla za przesyłką do wybr. Wszelkie obrazy sprzedaje się kopie na ogólny. Wskazy wybór anonsów! — Obrazy ze dekoracyjnej malowizy zapraszają już od 20. 10 — opiewane. We własnym interesie uważaj proszę na adres okładki.

TKANINY RĘCZNE

jakote SWEETERY, JUMPERY, PULL-OVERY
PŁASZCZE — SUKNIENIE — SZALE — PLEDY
DERKI DO AUT, SPORTOWE CZAPKI, MĘSKIE KAMIZELKI

wynalazca Jędrzej Witkowski, odznaczony w wstępnym medalem za wytworzenie w Warszawie wykonuje

MARJA DASZYŃSKA

Kraków, Kremerska 6, III p. między kolej. 1-4

Przyjmuje się zamówienia
WYKONUJE SIĘ ZAMÓWIENIA

Na mandolinie WYKONUJĄCIELE WIELKI KURS

CIECHANOWSKI — Fajlijski 21.